

УДК 37.15:004.9

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ КЛАСИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Гончаренко М. С., Кучук Н. Г.
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Харків, Україна

Використання комп'ютерних технологій у процесі навчання, є нагальна потреба сучасної освіти. Залучення студентів до навчання із застосуванням інформаційних технологій засвідчило підвищення якості засвоєння ними навчального матеріалу, настрою і бажання надалі із задоволенням вивчати предмет та виконувати різноманітні завдання. Інформатизація навчального процесу істотно вплинула на процес одержання знань.

Ключові слова: студенти, процес навчання, інформаційні технології.

Использование компьютерных технологий в процессе обучения является неотъемлемой частью современного образования. Привлечение студентов к обучению с применением информационных технологий, показало повышение качества усвоения ими учебного материала, желание в дальнейшем с удовольствием изучать предмет и выполнять различные задания.

Ключевые слова: студенты, процесс обучения, информационные технологии.

Using computer technology in education is an integral part of modern education. Engaging students in learning using information technology, showed an increase in mastery of their teaching material, the desire to further explore the subject with pleasure and to perform various tasks. Informatization of the educational process significantly influenced the process of knowledge acquisition.

Key words: Students, information technology, learning.

На сучасному етапі розвитку суспільства, не можна уявити навчання студента без використання комп'ютерних технологій. У національній доктрині розвитку освіти у XXI столітті зазначено, що пріоритетом розвитку освіти є впровадження сучасних інформаційних технологій, які забезпечують доступ до мережі високоякісних баз даних, розширюють можливості до сприйняття складної інформації. Це здійснюється шляхом побудови індивідуальних навчальних програм різних рівнів складності, залежно від конкретних потреб, використання можливостей Інтернету.

Одним із шляхів підвищення якості навчання і виховання, зазначених у Концепції Державної програми розвитку освіти, є впровадження новітніх педагогічних та інформаційних технологій.

З початку 1990-х рр. увійшло в мову соціальних наук і практик, поняття технології у тому числі і педагогічну, з наук і практик науково-технічних, виробничих та в повсякденний педагогічний лексикон. Такий перенос став можливим у рамках уявлення про педагогічний процес (будь-якому іншому соціальному процесі) як штучно створеній керованій системі. З іншого боку, поняття технології в педагогіці стало вживатися в зв'язку зі зростаючою роллю інформаційних технологій у процесі формування умінь та навичок. У науковій літературі термін «інформаційні технології» визначається як сукупність методів і програмно-технічних засобів збирання, організації, збереження, опрацювання, передачі та подання інформації, що розширює знання людей і розвиває їхні можливості щодо керування актуальними проблемами.

В останні роки все частіше порушується питання про застосування нових інформаційних технологій у вищих навчальних закладах. Це не тільки нові технічні засоби, але й нові форми і методи викладання, новий підхід до процесу навчання. До основи інформаційних технологій можна віднести: друковані видання, електронні видання та посібники, комп'ютерні навчальні системи, мультимедійний комплекс, аудіо- та відео навчальні матеріали, система тестування, мережева Web-версія курсу.

У процесі навчання за допомогою інформаційних технологій можна вирішувати цілий ряд дидактичних завдань: формувати навички й уміння, використовуючи матеріали глобальної мережі; поповнювати знання стосовно оздоровчих технологій; формувати у майбутніх спеціалістів стійку мотивацію до здорового способу життя [6].

У статті проводиться історичний аналіз використання інформаційних технологій та їх впровадження до навчального процесу.

Метою даної статті є виявлення можливостей використання інформаційних технологій для організації у класичному університеті посилення мотивів навчання студентів.

Досягнення цієї мети потребує виконання наступних завдань:

- аналіз методичної літератури з досліджуваної теми;
- розглянути сутність інформаційних технологій;
- вивчити вплив інформаційних технологій на мотивацію навчання.

Значні перетворення в галузі освіти торкнулися і навчання у вищих навчальних закладах. Зокрема стали інтенсивно впроваджуватися у навчальний процес нові інформаційні технології, такі як використання Інтернет-ресурсів, навчаючі комп'ютерні програми і т. п.

Розробкою і впровадженням у навчальний процес нових інформаційних технологій активно займаються такі дослідники як, Н. Наволокова, О. Когут, С. Сисоєва та інші.

Застосування інформаційних технологій значно підвищує інтенсивність навчального процесу. При комп'ютерному навчанні засвоюється набагато більша кількість матеріалу, ніж це робилося за такий же проміжок часу в умовах традиційного навчання. Крім того, за допомогою методу наочності, матеріал при використанні комп'ютера краще засвоюється [3]. Застосування інформаційних технологій змінює і функції викладача щодо організації навчального процесу, активізації аудиторії, проведення інструктажу, індивідуального підходу до студентів, підготовки до використання комп'ютерних технологій.

Комп'ютерну грамотність на сьогоднішній день слід розглядати як критерій загальної професійної підготовки майбутнього вчителя, який повинен володіти основними поняттями та термінами інформатики, розуміти будову і принципи роботи комп'ютерної системи, використовувати операційні системи, вдосконалювати навички практичного використання програмного забезпечення [4, 5]. Непродумане застосування комп'ютерних технологій у навчальному процесі не поліпшує, а погіршує якість засвоєння знань. Введення комп'ютерних технологій навчання може ускладнити процес засвоєння знань, умінь та навичок, якщо буде просте механічне перенесення діючих навчальних посібників та підручників на електронні носії. Тому педагог при підготовці до проведення заняття за допомогою комп'ютерних технологій повинен уміти планувати та передбачати результати навчання, моделювати ситуації, розробляти програму курсу. Комп'ютерні технології урізноманітнюють навчальний процес, тому що часто студенти є пасивними слухачами, які «споживають» знання. Використання комп'ютерних технологій дозволяє студентам співпрацювати з носієм інформації, здійснювати вибір інформації, темп подання, компонувати матеріал та бути активним учасником процесу навчання.

Застосування сучасних технічних засобів дає можливість ефективно використовувати та миттєво отримувати інформаційний ресурс завдяки світовому інформаційному простору, що значно поліпшує процес навчання. Окрім того, комп'ютер допомагає в реалізації науково-дослідної роботи та орієнтує на практичну діяльність студентів. Слід зауважити, що навчальний процес із використанням комп'ютерної техніки спонукає до самостійної роботи кожного студента, створює сприятливу комунікативну ситуацію та умови для розвитку творчих здібностей особистості, які особливо значущі для майбутніх спеціалістів; підвищує

мотивацію та пізнавальну активність, покращує індивідуалізацію, диференціацію та інтенсифікацію процесу навчання, розширює та поглиблює міждисциплінарні зв'язки, систематизує та інтегрує знання окремих навчальних предметів, організовує систематичний та достовірний контроль, уникає суб'єктивізму в оцінці [7].

Використання комп'ютерних технологій дає можливість у навчальному процесі організувати неперервне і ґрунтовне засвоєння навчального матеріалу. За нашими спостереженнями, у навчальній практиці більше застосовують комп'ютерні технології як допоміжний засіб навчання в комплексі з іншими засобами, що значно інтенсифікує процес навчання.

При мотивації до навчання за допомогою комп'ютерних технологій в процесі навчання, можна одночасно поєднати разом різного роду інформацію: зорово-ілюстративну, текстову, звукову, що є дуже зручним для викладача та студентів. Проте слід пам'ятати, що для підвищення ефективності навчального процесу сучасні технічні засоби можна використовувати як цілісний самостійний продукт.

Науково-технічний прогрес іде настільки швидко (зміна та поповнення інформації), що книжки не встигають виходити друком, тому застосування комп'ютерної технології дає змогу користуватись електронними підручниками, обмінюватися інформацією за допомогою світового інформаційного простору та електронної пошти із закордонними та вітчизняними науковцями. Сучасні комп'ютерні пакети дозволяють не лише проводити складні розрахунки та отримувати будь-яку довідкову інформацію, але й моделювати типові ситуації. Навчальні комп'ютерні середовища дають можливість студентові виступати в ролі дослідника та здійснювати віртуальний експеримент. Слід зазначити, що проведення експерименту в реальних умовах у деяких випадках вимагає значних матеріальних затрат, тому доцільним є використання комп'ютерних програм, що в економічному та соціальному аспекті більш вигідне. Комп'ютерні моделі здатні відтворити на екрані монітора різноманітні явища та процеси. Тому комп'ютерні технології на сучасному етапі є дієвим засобом навчання [8].

Основним недоліком використання комп'ютерних технологій є зменшення безпосереднього спілкування студента з викладачем та колективом, значні матеріальні затрати на комп'ютеризацію навчальних закладів [1,2].

У сучасній освіті один із пріоритетних напрямів розвитку є інформатизація та впровадження комп'ютерних технологій у навчальний процес, що значно покращує якість та ефективність навчання майбутніх фахівців, підвищує конкурентоспроможність на ринку праці. Застосування комп'ютерних технологій потребує перегляду форм і методів навчальної діяльності, підвищує активність студента, веде до перебудови навчального процесу в бік самостійних форм навчання. Без переважань можна інтенсифікувати процес навчання в умовах профільного навчання завдяки раціональному використанню комп'ютерних технологій. Використання сучасних технічних засобів для розв'язання фахових завдань на базі отриманої комп'ютерної підготовки є запорукою конкурентоспроможності майбутнього фахівця. При масовому забезпеченні комп'ютерами зберігається його індивідуальність, можливість отримання достовірної оцінки без великих затрат часу на проведення контролю.

Головним для майбутнього фахівця в сучасному інформаційному середовищі є подальше використання комп'ютерних технологій як методів та інструментів майбутньої педагогічної діяльності для розв'язання задач предметної галузі.

Висновки. Виходячи з вище зазначеного, використання комп'ютерних технологій у процесі навчання, є нагальна потреба сучасної освіти. Практикою доведено, що тільки ті знання, які студент здобув самостійно, завдяки власному досвіду та діям, будуть насправді міцні. Залучення студентів до навчання із застосуванням інформаційних технологій, засвідчило підвищення якості засвоєння ними навчального матеріалу, настрою і бажання надалі із задоволенням вивчати предмет та виконувати подібні завдання. Інформатизація істотно вплинула на процес одержання знань. Нові технології навчання на основі інформаційних і комунікаційних дозволяють інтенсифікувати освітній процес, збільшити швидкість сприйняття, розуміння та глибину засвоєння знань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Сисоєва С. Сучасні аспекти професійної підготовки вчителя / С. Сисоєва // Педагогіка і психологія. — 2005. — №4(49). — С. 60–66.
2. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. – Х.: Вид. група «Основа», 2009. – 176 с.
3. Інноваційні технології навчання української мови і літератури / Укладач О. І. Когут. — Тернопіль: АСТОН, 2005. — 204 с.
4. Аверин И. А. Информационные технологии при многоуровневой подготовке специалистов / И. А. Аверин // Педагогическая информатика. — 2005. — №2. — С.19-27.
5. Вища освіта в Україні: Навч. посіб. / В. Г. Кремень, С. М. Ніколаєнко, М. Ф. Степко та н.; За ред. В. Г. Кременя, С. М. Ніколаєнка. — К.: Знання, 2005. — 327 с.
6. Вища освіта в Україні і Болонський процес: Навч. посіб. / За ред. В. Г. Кременя. Авторський колектив: М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук, В. В. Грубіянко, І. І. Бабич. — К.: Освіта, 2004. — 384с.
7. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури / С. С. Вітвицька — К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
8. Сидоренко В. Фундаменталізація професійної підготовки як один із пріоритетних напрямів розвитку вищої освіти в Україні / В. Сидоренко, Білевич С. // Вища освіта України. — 2004. – №3. — С. 35–41.